

Annales

Instituti

Archaeologici

XV - 2019

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office address

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
http://www.iarh.hr

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršna urednica/Desk editor

Katarina Botić

Tehnička urednica/Technical editor

Katarina Botić

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Ana Konestra, Hrvoje Kalafatić, Daria Ložnjak Dizdar, Saša Kovačević, Bartul Šiljeg, Siniša Krznar;
Mario Gavranović (Austrija), Boštjan Laharnar, Alenka Tomaž (Slovenija)

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti,
Kornelija Minichreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Lektura/Language editor

Renata Draženović i Marko Dizdar (hrvatski jezik/Croatian)

Prijevod na engleski/English translation

Marko Maras i autori / Marko Maras and authors

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Katarina Botić

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambreč

©Institute of archaeology, Zagreb 2019.

Annales Instituti Archaeologici uključeni su u indeks/
Annales Instituti Archaeologici are included in the index:
Clarivate Analytics services - Emerging Sources Citation Index
SciVerse Scopus – Elsevier, Amsterdam

Ovaj rad licenciran je pod Creative Commons Attribution By 4.0 međunarodnom licencom /
This work is licenced under a Creative Commons Attribution By 4.0 International Licence

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

9 Marko Dizdar

Rezultati istraživanja u Lovasu (zapadni Srijem) – Otkriće rano-latenskoga biritualnog groblja

19 Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar
Gorana Kušić

Sotin Srednje polje – Arheološka istraživanja višeslojnoga nalazišta u Podunavlju 2018.

25 Katarina Botić

Bršadin – Pašnjak pod selom, rezultati arheoloških istraživanja 2018. godine

37 Ivana Ožanić Roguljić
Pia Šmalcelj Novaković
Anita Rapan Papeša
Angelina Raičković Savić
Valentina Mantovani
Hrvoje Kalafatić
Bartul Šiljeg

Aktivnosti i rezultati uspostavnog istraživačkog projekta Život na rimskoj cesti (LRR) (HRZZ, UIP-05-2017-9768) u 2018. godini

41 Marko Dizdar
Daria Ložnjak Dizdar

Rezultati dodatnih zaštitnih arheoloških istraživanja prapovijesnoga nalazišta AN 7A Jagodnjak – Napuštene njive (Baranja)

47 Marko Dizdar
Daria Ložnjak Dizdar

Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta AN 3 Petrijevcu – Španice

53 Marko Dizdar

Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta AN 5 Petrijevcu – Karaševo 1

57 Daria Ložnjak Dizdar

Rezultati zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta AN 6 Petrijevcu – Karaševo 2

61 Marko Dizdar

Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2018. godini

CONTENTS

Archaeological Excavations

9 Marko Dizdar

Research results for Lovas (Western Sirmia) – Discovery of an Early La Tène biritual cemetery

19 Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar
Gorana Kušić

Sotin Srednje polje – Archaeological excavation of multilayer site in Danube Basin in 2018

25 Katarina Botić

Bršadin – Pašnjak pod selom, results of the archaeological excavations in 2018

37 Ivana Ožanić Roguljić
Pia Šmalcelj Novaković
Anita Rapan Papeša
Angelina Raičković Savić
Valentina Mantovani
Hrvoje Kalafatić
Bartul Šiljeg

Activities and results of the installation research project Life on the Roman Road (LRR) (HRZZ, UIP-05-2017-9768) in 2018

41 Marko Dizdar
Daria Ložnjak Dizdar

Results of additional rescue archaeological excavation of the prehistoric site AN 7A Jagodnjak – Napuštene njive (Baranja)

47 Marko Dizdar
Daria Ložnjak Dizdar

Results of the Rescue Archaeological Excavations of the AN 3 Petrijevcu – Španice site

53 Marko Dizdar

Results of the Rescue Archaeological Excavations of the AN 5 Petrijevcu – Karaševo 1 site

57 Daria Ložnjak Dizdar

Results of the Rescue Archaeological Excavations of the AN 6 Petrijevcu – Karaševo 2 site

61 Marko Dizdar

Research results of the La Tène culture cemetery at Zvonimirovo – Veliko polje in 2018

67 **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
Marija Mihaljević

Dolina Babine Grede – istraživanje kasnobrončanodobnoga naselja u Posavini 2018. godine

67 **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
Marija Mihaljević

Dolina Babine Grede – Research of the Late Bronze Age settlement in Sava Valley 2018

75 **Juraj Belaj**
Sebastijan Stingl

O arheološkim istraživanjima crkve sv. Luke Evangeliste u Novskoj 2018. godine

75 **Juraj Belaj**
Sebastijan Stingl

Archaeological excavations in the church of St Luke the Evangelist in Novska in 2018

101 **Juraj Belaj**

Arheološka istraživanja lokaliteta Pakrac – Stari Grad 2018. godine

101 **Juraj Belaj**

Archaeological research of the site Pakrac – Stari Grad in 2018

107 **Tatjana Tkalčec**

Arheološka istraživanja na lokalitetu Veliki Zdenci – Crni Lug 2018. godine

107 **Tatjana Tkalčec**

Archaeological research on the site of Veliki Zdenci – Crni Lug in 2018

117 **Branko Mušič**
Igor Medarić
Ivan Valent
Tajana Sekelj Ivančan

Geofizička istraživanja srednjovjekovnoga lokaliteta Kalinovac – Hrastova greda 1

117 **Branko Mušič**
Igor Medarić
Ivan Valent
Tajana Sekelj Ivančan

Geophysical research of the medieval site of Kalinovac – Hrastova greda 1

123 **Siniša Krznar**
Branko Mušič
Igor Medarić
Barbara Horn

Geofizička istraživanja lokaliteta Hlebine – Svetinjski breg 2018. godine

123 **Siniša Krznar**
Branko Mušič
Igor Medarić
Barbara Horn

Geophysical research on the site of Hlebine – Svetinjski breg in 2018

129 **Tajana Sekelj Ivančan**

Arheološka istraživanja lokaliteta Hlebine – Dedanovice

129 **Tajana Sekelj Ivančan**

Archaeological excavations of Hlebine – Dedanovice site

137 **Saša Kovačević**

Gomila u Jalžabetu – hitna zaštitna istraživanja tijekom 2017. i 2018. u okviru podteme A4: Ritual unutar „Strategije znanstvene djelatnosti Instituta za arheologiju 2014.–2019.“

137 **Saša Kovačević**

Gomila in Jalžabet – emergency rescue excavations in 2017 and 2018 within the A4: Ritual subtopic of the “Strategy for the Scientific Research Activities of the Institute of Archaeology 2014–2019”

145 **Tatjana Tkalčec**

Nastavak arheoloških istraživanja cisterne i konzervatorskih radova unutrašnjosti kule burga Vrbovca u Klenovcu Humskom 2018. godine

145 **Tatjana Tkalčec**

Continuation of archaeological research of the cistern and conservation works at the interior area of the keep of the Vrbovec Castle in Klenovec Humski in 2018

153 **Tatjana Tkalčec**

Arheološka istraživanja na srednjovjekovnome arheološkom kompleksu Osijek Vojakovački – Mihalj u 2018. godini

153 **Tatjana Tkalčec**

Archaeological research at Osijek Vojakovački – Mihalj medieval site in 2018

167 **Snježana Karavanić**
Andreja Kudelić

Kalnik – Igrišće – rezultati arheoloških iskopavanja u 2017. i 2018. godini

167 **Snježana Karavanić**
Andreja Kudelić

Kalnik – Igrišće – results of archaeological excavations in 2017 and 2018

173 **Juraj Belaj**
Sebastijan Stingl

Arheološka istraživanja crkve Sv. Martina u Prozorju 2018. godine

173 **Juraj Belaj**
Sebastijan Stingl

Archaeological research of the church of St Martin in Prozorje in 2018

179 **Ana Konestra**
Enrico Cirelli
Gaetano Benčić
Bartul Šiljeg

Istraživanja na Stanciji Blek (Tar – Vabriga/Torre – Abrega): nove spoznaje o srednjovjekovnoj fazi lokaliteta

179 **Ana Konestra**
Enrico Cirelli
Gaetano Benčić
Bartul Šiljeg

Research at Stancija Blek (Tar – Vabriga/Torre – Abrega): new insights in the Medieval phase of the site

187 **Ana Konestra**
Fabian Welc
Anita Dugonjić
Paula Androić Gračanin
Kamil Rabięga
Rafał Solecky
Bartosz Nowacki

Istraživanja projekta „Arheološka topografija otoka Raba“ u 2019. godini na području Lopara: nova saznanja o prapovijesnim i kasnoantičkim lokalitetima

187 **Ana Konestra**
Fabian Welc
Anita Dugonjić
Paula Androić Gračanin
Kamil Rabięga
Rafał Solecky
Bartosz Nowacki

Research within the “Archaeological topography of the Island of Rab” project at Lopar in 2019: new data on Prehistoric and late Antique sites

195 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra
Fabian Welc
Mato Ilkić
Mate Parica

Multidisciplinarni terenski radovi projekta RED u 2018. godini: istraživanja u uvali Plemići (Ražanac)

195 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra
Fabian Welc
Mato Ilkić
Mate Parica

Multidisciplinary fieldwork within project RED in 2018: research at Plemići bay (Ražanac)

201 **Kristina Jelinčić Vučković**
Emmanuel Botte

Arheološko istraživanje na lokalitetu Novo Selo Bunje na otoku Braču, 2018. godina

201 **Kristina Jelinčić Vučković**
Emmanuel Botte

Archaeological excavation on the Novo Selo Bunje site on the island of Brač, 2018

217 **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Eduard Visković

Arheološka istraživanja rimske vile u uvali Soline na otoku Sveti Klement (Pakleni otoci, Hvar), lipanj 2018. godine

217 **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Eduard Visković

Archaeological research of a Roman villa in Soline Bay on the island of St. Clement (Pakleni Islands, Hvar) in June 2018

Terenski pregled

225 Andreja Kudelić
Filomena Sirovica

Sustavni terenski pregled nalazišta Kurilovec – Belinščica u Turopolju

Field Survey

225 Andreja Kudelić
Filomena Sirovica

Systematic field survey of the Kurilovec – Belinščica site in Turopolje

Eksperimentalna arheologija

231 Andreja Kudelić

Znanstveno-edukativni i popularni program: Prapovijesno lončarstvo: interdisciplinarnost i eksperiment

Experimental Archaeology

231 Andreja Kudelić

Scientific-educational and popular program: Prehistoric pottery: interdisciplinarity and experiment

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

239-251

Additional scientific activity of the Institute

239-251

Arheološka istraživanja

Archaeological Excavations

1. Lovas
2. Sotin – Srednje polje
3. Bršadin – Pašnjak pod selom
4. Josipovac/Čepin
5. Jagodnjak – Napuštene njive
6. Petrijevcı – Španice
7. Petrijevcı – Karaševo 1
8. Petrijevcı – Karaševo 2
9. Zvonimirovo – Veliko polje
10. Dolina – Babine Grede
11. Novska – crkva sv. Luke Evangeliste
12. Pakrac – Stari grad
13. Veliki Zdenci – Crni Lug
14. Kalinovac – Hrastova greda 1
15. Hlebine – Svetinjski breg
16. Hlebine – Dedanovice
17. Jalžabet – gomila
18. Klenovec Humski – Plemički grad Vrbovec
19. Osijek Vojakovački – Mihalj
20. Kalnik – Igrišče
21. Prozorje – crkva sv. Martina
22. Kurilovec – Belinščica
23. Tar – Stancija Blek
24. Rab – Lopar
25. Uvala Plemiči (Ražanac)
26. Brač – Novo selo Bunje
27. Sveti Klement – Soline

Aktivnosti i rezultati uspostavnog istraživačkog projekta Život na rimskoj cesti (LRR) (HRZZ, UIP-05-2017-9768) u 2018. godini

Activities and results of the installation research project Life on the Roman Road (LRR) (HRZZ, UIP-05-2017-9768) in 2018

Ivana Ožanić Roguljić
Pia Šmalcelj Novaković
Anita Rapan Papeša
Angelina Raičković Savić
Valentina Mantovani
Hrvoje Kalafatić
Bartul Šiljeg

Primljeno/Received: 20.03.2019.
Prihvaćeno/Accepted: 20. 05. 2019.

S početkom 2018. godine, započeo je projekt Život na rimskoj cesti – komunikacije, trgovina i identiteti na rimskim cestama u Hrvatskoj od 1. do 8. st. (UIP-05-2017-9768) (voditeljica Ivana Ožanić Roguljić) kojeg financira Hrvatska zaklada za znanost, a izvodi se pri Institututu za arheologiju u Zagrebu. U prvoj godini projekta provodile su se istraživačke, diseminacijske, popularizacijske i edukacijske aktivnosti. Prva aktivnost projekta bio je terenski pregled općine Čepin te prostora uz naselje Josipovac.

Ključne riječi: istočna Slavonija, terenski pregled, rimsko razdoblje

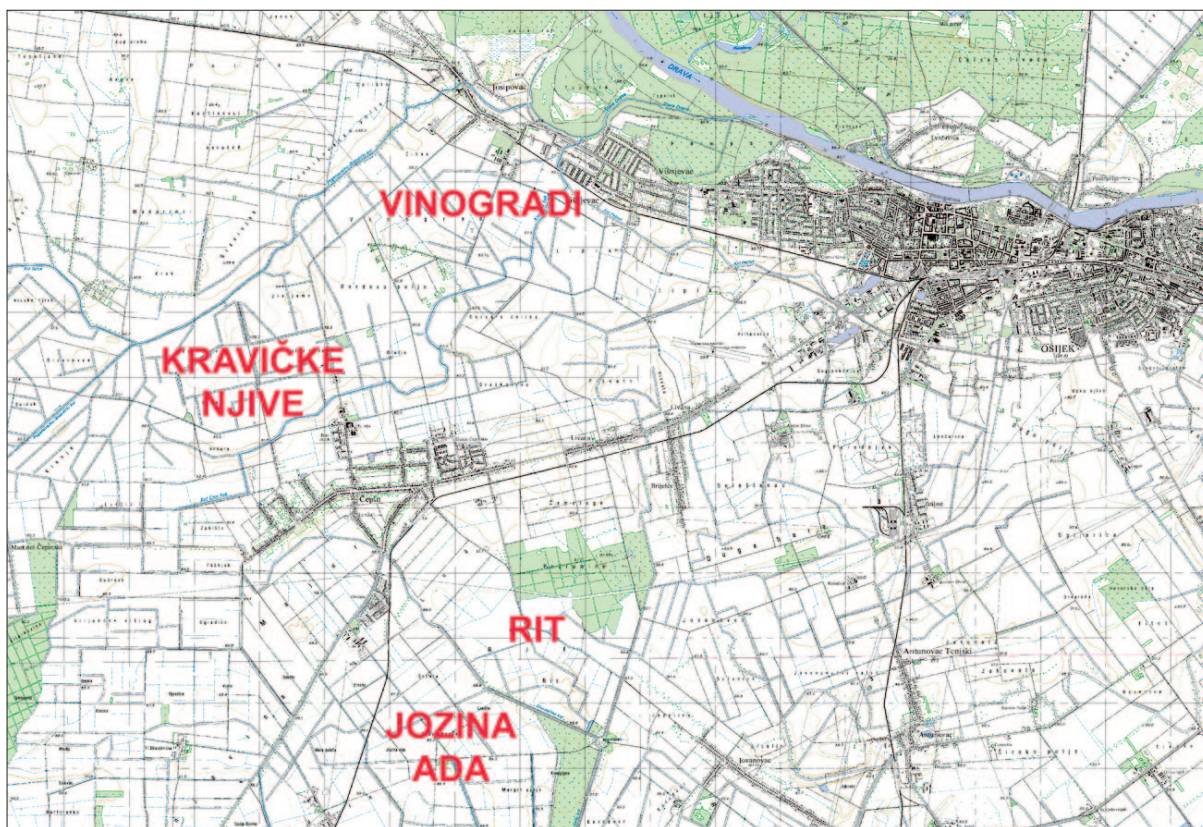
The beginning of 2018 was the starting date of Life on the Roman Road: Communications, trade and identities on the Roman roads in Croatia from the 1st to the 8th century (UIP-05-2017-9768) (led by Ivana Ožanić Roguljić), a project financed by the Croatian Science Foundation and executed at the Institute of Archaeology in Zagreb. The first year of the project was dedicated to research, dissemination, popularising and educational activities. The first activity of the project was the on-site inspection of the Čepin municipality and of the area next to the Josipovac.

Key words: Eastern Slavonia, field survey, Roman period

S početkom 2018. godine (1. siječnja 2018.), s djelovanjem je započeo projekt *Život na rimskoj cesti – komunikacije, trgovina i identiteti na rimskim cestama u Hrvatskoj od 1. do 8. st.* (UIP-05-2017-9768) (voditeljica Ivana Ožanić Roguljić) kojeg financira Hrvatska zaklada za znanost, a izvodi se pri Institututu za arheologiju u Zagrebu. U prvoj godini projekta provodile su se većinom istraživačke, diseminacijske, popularizacijske i edukacijske aktivnosti.

Prva istraživačka aktivnost koju su proveli suradnici projekta *Life on the Roman Road* je arheološko rekognos-

ciranje prostora općine Čepin i prostora naselja Josipovac. Kako su povremeno vremenski uvjeti bili nepovoljni, dio aktivnosti se provodio pregledom analognog arheološkog materijala u Gradskom muzeju Vinkovci. Jedan od ciljeva istraživanja bilo je utvrditi lokaciju lokaliteta Kravičke livade kojeg opisuje Bulat (1969), a prenosi Gračanin (2010). Iz literature preuzimamo podatak da je cesta prema Mursi vjerojatno prelazila preko lokaliteta Kravičke livade zapadno od zaseoka Kravice (danas dio Josipovca kod Osijeka), gdje su utvrđeni rimskodobni nalazi (Bulat 1969: 48; Gračanin 2010: 24). Prilikom rekognosciranja

Karta 1 Pregledani položaji. Rimskodobni lokaliteti: Josipovac – Vinogradi, Čepin – Kravičke njive, Čepin – Rit, Čepin – Jozina Ada (izradila: K. Botić)

Map 1 Surveyed positions. Roman age sites: Josipovac – Vinogradi, Čepin – Kravičke njive, Čepin – Rit, Čepin – Jozina Ada (made by: K. Botić)

koje je proveo projekt LRR 2018. godine ustanovljen je rimskodobni lokalitet Kravičke njive kod Čepina, ali i lokalitet kod Josipovca nedaleko od zaseoka Kravice koji ima toponim Vinogradi. Danas su se sela Josipovac i Kravice spojile u isto naselje. U okolici Josipovca i zaseoka Kravice nema toponima Kravičke Livade. Prema predaji Kravičke Livade/Njive kod Čepina su bile u vlasništvu obitelji iz zaseoka Kravice te je vrlo vjerojatno da je lokalitet koji spominje Bulat zapravo lokalitet Kravičke livade kod Čepina. Zračnom linijom su ta dva lokaliteta udaljena svega 3,22 km. Godine 2010. sjeverno od područja koje smo obišli provodila su se zaštitna istraživanja koja su otkrila dio, prema njihovom tumačenju, vicusa koji se datira od 1. st. (Jerončić, Paro 2010: 15–17). Bulat 1981. godine spominje lokalitet Brondin kanal južno od Josipovca, danas se taj kanal zove Poganovačko Brondinčki kanal. Na toj poziciji prema Bulatu utvrđena je kasnoantička građevina te nalazi opeka i tegula. Toponim Vinogradi se proteže od Poganovačko Brondinčkog kanala do kanala Crni Fok.

Danas je nemoguće utvrditi koji (novo?)otkriveni lokaliteti odgovaraju podacima koje spominje Bulat. U daljnim istraživanjima, analizama i objavama pridržavat ćemo se rezultata koji su dobiveni novim rekognosciranjima.

Na lokalitetu Josipovac – Vinogradi prikupljeno je 23 ulomka dijagnostičke vrijednosti, lonaca, vrčeva, zdjela koje se mogu datirati od 2. do 3. st. Prilikom rekognosciranja lokaliteta Kravičke njive kod Čepina prikupljeno je 16 dijagnostičkih ulomaka i 20 ulomaka koji nisu bili pogodni za analizu. Rječ je o ulomcima panonske keramike s premazom, tarionicima, dolijima, loncima koji se datiraju od 2. do 3. st. Na prostoru općine Čepin ustanovljena su još dva rimskodobna lokaliteta: Čepin – Jozina Ada i Čepin – Rit. U rekognosciranju Jozine Ade otkriveno

je pet dijagnostičkih ulomaka (lonci, poklopac, vrčevi). Lokalitet Čepin – Rit je pokazao izuzetno zanimljive rezultate, a prema materijalu možemo ga datirati od 2. do 3. st. Prikupljeno je 58 ulomaka dijagnostičke keramike. Zastupljeni su ulomci terra sigillatae, dolija, lonaca, poklopaca, vrčeva, s dvije ručke. Riječ je o izuzetno zanimljivom nalazu do sada nepoznatog lokaliteta. Sav materijal je nacrtan i u postupku znanstvene obrade.

U Gradskom muzeju Vinkovci obavljen je primarni pregled materijala s lokaliteta Stari Jankovci – Gatina i dio materijala sa lokaliteta Privlaka – Gole njive, koji je pohranjen u Gradskom muzeju Vinkovci, za potrebe izrade doktorskog rada unutar projekta. Materijal je fotodokumentiran i podaci su uspoređeni s podacima iz dostupne terenske dokumentacije istraživanja koja su vršena 70-ih i 80-ih godina 20. st., kako bi se utvrdio stupanj očuvanosti nalaza i točnosti podataka iz terenske dokumentacije.

Tijekom svibnja, suradnica projekta Pia Šmalcelj Novaković pohađala je radionicu *Montelius and WinSerion* u Naturhistorischesmuseum Wien. Sudionici radionice su se upoznali sa svim mogućnostima programa koje je stvorio Dr Peter Stadler (University of Munich, University of Vienna, NHM Wien) s ciljem serijacije i kronologizacije svog objavljenog aravodobnog materijala na prostoru Karpatske kotline. Sam sustav programa omogućava ne samo bržu obradu arheološkog fundusa u svrhu daljnje obrade podataka i provedbe analize nalaza, već i omogućava istraživaču da sam odredi faktore i tipove te provede vrlo lako provjerljivu i preglednu kompjutersku serijaciju. Iznimno je važno što se rezultati serijacije automatski mapiraju, a sama karta se lako uklapa u postojeći sustav karata koje pokrivaju područje cijele Europe, pa je i kartiranje analogija znatno olakšano i ubrzano.

Predstavljanje projekta održano je u više navrata. Prvo je održano 27. veljače u Institutu za arheologiju; Ivana Ožanić Roguljić, Anita Rapan Papeša i Pia Šmalcelj Novaković predavanjima su predstavile osnovne ideje, strukturu i planirane aktivnosti projekta. Događaj je bio odlično posjećen. U kraćem obliku, projekt *LRR* predstavljen je i na međunarodnom skupu u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva *Arheologija Požeške kotline i zapadne Slavonije* koji se održao u Požegi od 8. do 12. listopada 2018. godine. Cilj ovog predstavljanja bio je doprijeti do šire stručne publike i zainteresiranih kolega koji nisu bili u mogućnosti prisustvovati predstavljanju u Zagrebu. Rezultati projekta u 2018. godini prezentirani su predavanjem dr. sc. Ožanić Roguljić *Project UIP-05-2017-9768 of the Croatian National Science Foundation: Life on the Roman Road, Results, achievement and performance of the first year* (27. studeni), također u Institutu za arheologiju. Nakon predstavljanja predavanja su održale Valentina Mantovani, suradnica na projektu te Eleni Schindler Kaudelka kao gost projekta.

Suradnici projekta ove su godine izvršili i velik broj diseminacijskih aktivnosti. Ivana Ožanić Roguljić i Angelina Raičković Savić (Arheološki institut, Beograd) sudjelovale su na 24. Limes congress Serbia 2018 izlaganjem *Evidence of cheesemaking in Lower Pannonia and Upper Moesia*. Ivana Ožanić Roguljić održala je i pozvano predavanje *Thinwalled pottery from Žuta lokva, Roman Dalmatia (Croatia)* u Klagenfurtu, Austrija u sklopu međunarodnog kolokvija *Chronologie und vergleichende Chronologien zum Ausgang der Republik und frühen Kaiserzeit* 19. – 21. rujna 2018., dok je na 31. RCRF kongresu (23. – 30. rujna 2018. godine) također sa suradnicom projekta, Valentinom Mantovani, predstavila poster *Sarius cups from Žuta Lokva, Roman Dalmatia (Croatia)*. Sudjelovali smo i na 5. Međunarodnom skupu srednjovjekovne arheologije – *Život i smrt u srednjem i ranom novom vijeku* u organizaciji Instituta za arheologiju (6. i 7. lipnja 2018. godine) s 2 predavanja. Suradnica Anita Rapan Papeša (Gradski

muzej Vinkovci) održala je predavanje *Magic or practicality? "antiquities" within Avar period graves in Eastern Croatia*, a suradnica Pia Šmalcelj Novaković predavanje *Classics are classic for a reason: typological analysis of earrings from Privlaka*.

U sklopu diseminacijskih aktivnosti, 16. studenog 2018. godine u Institutu za arheologiju održan je i tematski seminar avarodobne arheologije u Hrvatskoj; nakon predstavljanja i uvoda muzejske savjetnice dr. sc. Maje Petrince (MHAS, Split) održana su dva predavanja: suradnica Anita Rapan Papeša nastupila je temom *Jesu li prilozi dobar indikator spola; primjer kasnoavarodobnog groblja Nuštar/Dvorac*, a suradnica Pia Šmalcelj Novaković *Grobovi centralnog reda kasnoavarodobnog groblja Privlaka – Gole njive*.

Osobito smo pažnju posvetili popularizacijskim aktivnostima ove godine. Ivana Ožanić Roguljić održala je popularizacijsko predavanje *In vino veritas* u sklopu manifestacije *Rimske noći u Naroni* 27. srpnja 2018. godine. Pia Šmalcelj Novaković održala je dva popularizacijska predavanja iz sfere avarodobne arheologije: predavanje *Avaroslavenska i ranohrvatska arheološka nalazišta* održano je 8. svibnja 2018. godine u Matici hrvatskoj, u sklopu programa *Hrvatska mitska baština u ranome srednjem vijeku*, dok je predavanje *Avari u Hrvatskoj* održano 26. rujna 2018. godine u sklopu ciklusa popularizacijskih predavanja *Antikvarijat* (Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split).¹

Svjesni smo kako se senzibilitet prema kulturnoj baštini i arheološkoj znanosti gradi od najmlađe dobi, pa je 7. prosinca 2018. godine održana i radionica izrade ženskog „pučkog“ nakita avarodobnog kulturnog kruga za djecu osnovnoškolske dobi, naslova *Ženski nakit u kasnom Avarikummu – Mašta radi svašta*. Treba napomenuti kako je projekt zastupljen i na socijalnim mrežama: aktivirani su profili *Life on the Roman road* na Facebooku i Twitteru, te mrežna stranica projekta (<http://lrr.iarh.hr/>).

1 Organizatori programa su Odjel za etnologiju i arheologiju Matice hrvatske i Knjižnica Vladimir Nator, na pozivu za održavanjem predavanja još jednom zahvaljujemo dr. sc. Lidiji Bajuk. Zahvaljujemo i kolegi Anti Alajbegu (MHAS, Split) na pozivu.

Literatura / Bibliography

- Bulat, M. 1969, Topografska istraživanja limesa u Slavoniji i Baranji, *Osiječki zbornik*, Vol. 12, 39–52.
- Gračanin, H. 2010, Rimske prometnice i komunikacije u kasnoantičkoj južnoj Panoniji, *Scrinia Slavonica*, Vol. 10, 6–69.
- Jerončić, T., Paro, A. 2014, Josipovac – Vinogradi (AN 1), *Hrvatski arheološki godišnjak*, Vol. 10/2013, 15–17.

Summary

Project Life on the Roman Road - Communications, Trade and Identities on Roman Roads in Croatia from the 1st to the 8th Century (UIP-05-2017-9768) (principal investigator: Ivana Ožanić Roguljić) has started from January 1, 2018. The project is funded by the Croatian Science Foundation, and executed at the Institute of Archeology in Zagreb. In the first year of the project, research, dissemination, popularization and educational activities were carried out. The first activity of the project was a field survey of the municipality of Čepin and the area near the settlement Josipovac.